

Finlandia-palkintotilaisuus 27.11.2024

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-voittaja Päivi Lukkarilan puhe

Hyvä juhlaväki!

Seison tässä hämmentyneenä ja onnellisena.

Mietin, mikä tai kuka johdatti minut tähän. Oliko se yksinäisyyden tylsyyks lapsuudessa ja sinikantiset vihot, joihin aloin luoda omia maailmojani?

Oliko se ystäväni, joka tutustutti minut kaupunginkirjastoon, josta löysin kaikki ne tuoksuvat, värikkäät kirjat, uskomattoman toisen ulottuvuuden?

Ajattelen myös isoisääni, kahdeksan lapsen elättäjää.

Vaikka oli tiukkaa, Kalle oli valmis antamaan vähästään Suomen Kulttuurirahaston perustamiseen, sillä hän ymmärsi, että ilman omaa kulttuuria ei Suomella ole tulevaisuutta. Kunpa nykyiset päättäjämme ymmärtäisivät saman!

Lapsille ja nuorille, nykyisille ja entisille, tarvitaan kirjallisuutta, sillä lukeminen on ajattelemista, ja ajatella meidän täytyy, koska ajattelemalla ratkaistaan ongelmia, ymmärretään itseä ja toista.

Me kirjailijat herätämme teksteillämme ihastusta, jännitystä, tyrmistystä, vatsanpohjaa kutittelevaa pelkoakin. Vihaa ja ennakkoluuloja emme halua herättää, sitä tehdään jo muutenkin tarpeeksi. Eihän mikään ole helpompaa kuin vihan lietsominen! Vihan sokaisema ihminen seuraa sitä ääliötä, jolla on kovin ääni ja typerimmät väitteet. Lukeva ihminen ajattelee ja kyseenalaistaa.

Kirjailijan töiden lisäksi saan työskennellä maailman parhaiden ihmisten kanssa. He ovat tulleet maahamme eri syistä. Osa on paennut sotaa, vainoa, hirmuhallitsijoita tai sietämättömäksi käynyttä ilmastoja, osan on tuonut maahamme unelma paremmasta, tasa-arvoisemmasta maailmasta. Sama unelma, joka vei koko joukon minun sukuani aikoinaan Amerikkaan ja Australiaan. Minä opetan näille maailman parhaille ihmisille peliä, jonka nimi on suomen kieli. Haluan, että he oppivat pelin mahdollisimman hyvin, sillä näitä upeita ihmisiä me tulemme tarvitsemaan enemmän kuin he tarvitsevat minua nyt. Jokainen hetki heidän kanssaan täyttää minut ilolla ja ruokkii sielua. Kunpa kaikki ymmärtäisivät, millainen voimavara nämä lapset ovat!

Kiitän siis heistä jokaista. Kiitän perhettäni, joka on aina tukenani. Kiitän esilukijoitani ja yhteisöäni, VaLas-kollektiivia, ja tunnen, miten sen perustaja, Sari Peltoniemi, nyökkää tyytyväisenä siellä jossain, kirjailijoiden ja poisnukkuneiden lemmikkieläinten taivaassa.

Kiitän Suomen Kirjasäätiötä, rohkeaa lautakuntaa, joka valitsi suureen kilpaan kaikkein pienimmän kustantamon julkaisun, ja armollista diktaattoria, Maria Veitolaa, joka valinnallaan teki unelmastani totta. Kiitos teille kaikille!